

औरंगाबाद महानगरपालिका औरंगाबाद

दिनांक १०.१.२००६ रोजे संपन्न झालेल्या स्थायी समिती सभेचे (का.प.क्र.२१) इतिवृत्त

मंगळवार दिनांक १० जनेवारी २००६ रोजे स्थायी समितीची सभा मा.सभापती श्री.काशीनाथ कोकाटे यांचे अध्यक्षतेखाली "मलिक अंबर स्थायी समिती सभागृह" येथे दुपारी ५.०० वाजता "वंदे मातरम्" या गिताने सुरु झाली. या सभेस मा.आयुक्त व अधिकारी वर्गासह खालील सन्माननीय सभासद उपस्थित होते.

- (०१) श्री. साहेबराव राणुबा कावडे
- (०२) सौ. खंदारे वंदना प्रकाश
- (०३) श्री. गवळी रविकान्त काशीनाथ
- (०४) सौ. जधव संगिता विठ्ठलराव
- (०५) सौ. दलाल लता श्रीनिवास
- (०६) श्री. दाभाडे मिलींद यशवंत
- (०७) श्री. दिलीप नारायण गायकवाड
- (०८) श्री.नासेर मो. नाहदी
- (०९) श्री. पांडे विनायक प्रभाकर
- (१०) श्री. बारवाल गजनन रामकिशन
- (११) श्री. बैनाडे कंवरसिंग किसनसिंग
- (१२) श्री.मुजेब आलमशाह खान
- (१३) श्री. विसपुते शशांक दामोधर
- (१४) श्री. वैद्य रेणूकादास दत्तोपंत

विषय क्र.१६६ :

सन १९९९-२००० च्या लेखा परीक्षण अहवालावर विचार विनिमय करणे.

संवाद :

- मा.सभापती : लेखा परीक्षण अहवाल संबंधी मुख्यलेखा परीक्षक यांनी सविस्तर माहिती दयावी.
- मा.आयुक्त : लेखा परीक्षण अहवाल जे पर्यंत स्थायी समितीची मान्यता होत नाही तोपर्यंत सर्वसाधारण सभेची मान्यता होणार नाही. त्यानंतरच लिगली कार्यवाही करता येईल.
- मुख्यलेखा परीक्षक : सन १९९९-२०००, २०००-२००१, आणि २००१-२००२ पर्यंतच्या दिलेल्या लेखा परीक्षण अहवालावर चर्चा करण्यासाठी स्थायी समितीचे आयोजन करण्यात आलेले आहे. लेखा परीक्षण विभाग हा महानगरपालिकेत स्वतंत्र विभाग अस्तित्वात असून स्थायी समितीच्या अंतर्गत येतो. दर वर्षाचा लेखा परीक्षण अहवाल हा तयार करून स्थायी समितीला सादर करणे क्रमप्राप्त असते.त्यानुसार अहवाल सादर केलेला आहे. लेखा परीक्षण विभागात सुरूवातीस १९८३ मध्ये फक्त सहा पदे होती.त्यानंतर १९९१-९२ मध्ये या विभागात काही पदाची वाढ होवून सद्य स्थितीत ९ पदावर कर्मचारी कार्यरत आहे.त्यापैकी मूख्यलेखा परीक्षक एक पद, वरीष्ठ लेखा परीक्षक एक पद, चार कनिष्ठ लेखा परीक्षक असून चार कनिष्ठ लिपीक आहेत.कार्यालयीन

अधिकांचे पद गेल्या पाच वर्षांपासून रिक्त आहे.शिपाई यांची संख्या गृहीत धरता एकूण १३ कर्मचाऱ्यांचा स्टाफ आहे. १९९१ मध्ये महानगरपालिकेचे बजेट हे ३६ कोटीचे होते. त्यावेळी हा कर्मचारी वर्ग पद संख्या मंजूरी झालेली होती. आणि त्याच कर्मचाऱ्यांच्या माध्यमातून सन २००५ पर्यंत चे काम करून घेत आहोत. मागिल वर्षाचा विचार केल्यास १३४ कोटीचा खर्च असून त्याच प्रमाणे १३४ कोटीच जमा बाजू असते या दोन्ही बाजूच्या रकमेचा लेखा परीक्षण म्हणजे एकूण २६८ कोटीचे लेखा परीक्षण करावे लागते.बऱ्याच वेळा सथायी समिती सव सर्वसाधारण सभेला लेखा परीक्षण अहवाल देणे अडचणीचे ठरते आहे परंतु जे अहवाल मिळतो आहे तो ठराविक कालावधीतच लेखा परीक्षणाचे काम करित आहोत. व स्थायी समिती समोर अहवाल सादर करित असतो. सन १९-२००० या वित्तीय वर्षाचे लेखा परीक्षण त्याच वर्षात झालेले होते दिनांक १०.५.२००१ मध्ये सदर वर्षाचे लेखा परीक्षण अहवाल मा. सभापती यांचेकडे दिलेला आहे. सन २०००-२००१ चा लेखा परीक्षण अहवाल दिनांक २९.१२.२००१ रोजी मा. सभापती यांचेकडे दिलेला आहे. सन २००१-२००२ चा अहवाल हा दिनांक २० जूलै २००२ रोजी मा. सभापती यांचेकडे दिलेला आहे लेखा परीक्षणाचा अहवाल वेळोवेळी लेखा परीक्षक विभागाकडून स्थायी समिती म्हणजेच मा. सभापती यांचेकडे वेळोवेळी सादर केलेला आहे. लेखा परीक्षण करतांना काही अडचणी येतात आताच सांगितल्या प्रमाणे कर्मचारी वर्ग अपूरा आहे. जस्तीचा कर्मचारी वर्ग घेण्यासाठी स्थायी समिती व सर्वसाधारण सभेच्या मंजूरीने ३६ पदाची शासनाची मान्यता घेण्यासाठी पाठविण्यात आलेले आहे. त्या पदांना मंजूरी येईल त्यासाठी पाठपूरावा करण्याची आवश्यकता आहे. कमी कर्मचारी यांचेकडून जस्तीचे काम करून घेणे होत नाही. तरी पण आहे त्याच कर्मचाऱ्यांकडून काम करून घेत आहोत. लेखा परीक्षण करतांना एक ठराविक कालावधी निश्चित केला जतो त्यानुसार कामकाजहोते. संबधीत जे विभाग आहे त्यांना त्या त्या कालावधीच्या संदर्भात पत्र दिले जते व या विभागाचे कर्मचारी लेखा परीक्षणासाठी गेल्यानंतर त्या विभागात कागदपत्राची जमवा जमव सुरू होते. यामध्ये जस्तीचा कालावधी जतो. ठरलेल्या कालावधीतच त्या विभागाचे लेखा परीक्षण करणे शक्य होत नाही. सर्वच विभाग प्रमूखाकडे अशी परिस्थिती निर्माण होत नाही व जे रेकॉर्ड उपलब्ध करून दिले जते ते पूर्ण नसतात अपूर्ण अवस्थेत असतात. लेखा परीक्षण करण्यासाठी गेलो असता काही रेकॉर्ड मिळत नाही त्यामूळे जे हाफमार्जेन देतो त्यानुसार त्या कागदपत्राची आवश्यकता आहे त्या संबधीची पत्रे देवून सूध्दा उत्तरे मिळत नाही. पर्यायाने अक्षेप नोंदवावे लागतात. सन १९-२००० मध्ये एकूण ६२ लेखा परीक्षण अक्षेप नोंद करण्यात आलेले होते. त्यातील आजच्या तारखेला २२ अक्षेप आजमितीला आहेत. तीनही वर्षातील शिल्लक अक्षेप किती आहे ते अहवालाच्या शेवटी दिलेले आहे. यात काही परिच्छेद वगळले असले तरी सभागृहात चर्चा होवू नये असे काही नाही. सभागृहात सविस्तर चर्चा व्हावी वनिर्णय होणे अपेक्षित आहे व त्यानुसार कार्यवाही होणे आवश्यक आहे. तिन्ही वर्षांचे गोषवारा दिलेला आहे त्यात १९-२००० मधील २२ परिच्छेद पेंडींग असलेले दिसून येईल. तसेच सन २००१-

२००२ चे ६१ परीच्छेद पेंडींग आहे. अवलोकन केले असता असे दिसून येईल की, गेल्या शेवटच्या दोन वर्षांच्या परीच्छेद मधील सन २००२ मध्ये ९९ परीच्छेद मधील आणखी ६८ परीच्छेद प्रलंबीत आहे. ३१ परीच्छेदच्या बाबतीत निपटारा झालेले आहे. सन २००१-२००२ चे ५८ परीच्छेद प्रलंबीत आहे. शाखा प्रमुख व विभाग प्रमुख यांचेकडून कंम्लायन्स करण्याची जे गती आहे ती प्रतिसाद नसणारी आहे. ज्या ज्या वेळी लेखा परीक्षणासाठी कर्मचारी जतात त्या त्या वेळी सर्व माहिती त्या त्या विभागातून उपलब्ध झाली पाहिजे हाप मार्जेन दिल्यानंतर त्यांची उत्तरे ही विहित मूदतीत देणे, तिसरा मूद्दा असा की लेखा परीक्षण अहवाल हे कॉम्प्युटराचीज होणे गरजेचे आहे. याची इंटरनल ऑडीट व्यवस्था महानगरपालिकेच्या अंतर्गत होणे आवश्यक आहे. यामूळे किती अहवाल पूर्ण झालेले आहे किती प्रलंबीत आहे हे त्या त्या विभागाकडून माहिती घ्यायची म्हटले की मिळणार नाही. कारण याची माहिती कोणत्याही विभागाकडे मिळणार नाही. इंटरनल ऑडीट केले असता कोणत्या वर्षीचे किती परीच्छेद प्रलंबीत आहे हे लगेच कळेल.त्यासाठी इंटरनल ऑडीट असावेत.मा. आयुक्तांनी अचानक विभागांना भेटी दिल्या पाहिजे तिन्ही अहवाल हे उशीरा सादर केलेले नसून वेळेवर मा. सभापती यांचेकडे सादर केलेले होते. त्यावर चर्चा होवून आवश्यक त्या सूचना कराव्यात अशी अपेक्षा आहे.

- श्री.मुजब खान : सन ९९-२००० चे लेखा परीक्षण करतांना कोणकोणत्या विभागाकडून माहिती मिळालेली नाही .
- मुख्यलेखा परीक्षक : सन ९९-२००० चे जे स्टेटमेंट दिलेले आहे त्यात शेवटच्या पानावर सर्व नमूद केलेले आहे. ज्या विभागाकडून अनुपालन येणे आहे ते पान क्र ८ वर दिलेले आहे बरेचशे प्रकरण प्रलंबीत आहे.
- श्री.मुजब खान : सन ९९-२००० च्या लेखा परीक्षणातील काही प्रकरणे प्रलंबीत आहे त्याचे कारण काय याचा खूलासा होणे गरजेचे आहे.ही सर्व प्रकरणे निकाली काढली पाहिजेयात १० विभागाची माहिती नाही.
- श्री.कवरसिंग बैनाडे : ज्या ज्या विभागाचे लेखा परीक्षणाचे मूद्दे प्रलंबीत आहे त्यासाठी १० ते १५ दिवसाची मूदत दयावी. सर्व क्लिअर होईल.
- सौ. लता दलाल : जे लेखा परीक्षण अहवाल सादर झालेला आहे त्यात अनेक विभागाकडून माहिती व प्रकरणाचा तपशिल दिलेला नाही. जे थकबाकी आहे ती जमा झालेली दाखविलेली नाही. सन ९९-२००० चा अहवाल समोर आलेला आहे. आता सन २००६ वर्ष चालू आहे. सन ९९-२००० च्या लेखा परीक्षण अहवालात जे थकबाकी दाखविलेली आहे ती वसूल झालेली आहे की नाही कुठेतरी उल्लेख असावयास पाहिजे होता. या अहवालावर चर्चा केल्यास वेळ वाया जईल असे वाटते. सन २०००-२००१ च्या अहवालात अनेक बाबीची पूर्तता झालेली असेल तसेच मागिल वर्षीची पूर्तता ही सन २००१-२००२ मध्ये केलेली असेल जे थकबाकी दाखविलेली आहे ती आजपर्यंत वसूल झालेली आहे काय? सर्व माहिती समोर यावी त्यानंतरच यावर चर्चा करणे योग्य होईल.प्रत्येक महिण्याला लेखा परीक्षणाचा अहवाल दिला तर त्यानुसार निर्णय घेता येईल.
- श्री. कवरसिंग बैनाडे : भविष्यनिर्वाह निधीची रक्कम जस्त गेलेली आहे असे म्हटले काही रक्कम लेखाधिकारी यांनी वसूलही केलेले आहे. उर्वरीत २४,६९९/-रूपये कोणी

- भरणा करायचे असा प्रश्न येतो. जस्तीची गेलेली रक्कम का वसूल करण्यात आलेली नाही. किंवा ज्यांनी दिली त्या कर्मचाऱ्याकडून वसूल करावी.
- मा.आयुक्त : या तिन्हीही अहवालानुसार थोडासा बदल झालेला असेल स्थायी समितीने काही मूदत द्यावी. ७० ते ८० टक्के मुद्दे/प्रकरणे निकाली निघतीलच.
- श्री.रेणूकादास वैद्य : ऑडीटची पध्दत ही दोष दुरूस्ती आहे असे पुस्तकात दिलेले आहे अशी पध्दत असावी. या पुस्तकात फक्त दोषाचा उल्लेख होता. दोष दुरूस्त्या काय केलेल्या आहे त्याची माहिती आज आमच्याकडे आलेली आहे. या सर्व बाबींवर चर्चा करणे कमी वेळात होणार नाही. कुठले अनुपालन झाले कुठले दोष निघालेले आहे याची सविस्तर माहिती समोर आली पाहिजे नसती चर्चा करून अर्थ नाही. १३१ दोष असतील त्यापैकी किती प्रकरणावर दुरूस्त्या झालेल्या आहेत. काही समाधानकारक दुरूस्त्या झालेल्या असतील तो भाग वेगळा आहे. ज्या दोषावर दुरूस्ती करण्या संदर्भात खूलासा मिळाला नाही तर काय कार्यवाही करणार आहे. उत्तर मिळत असेल तर चर्चा करावी.
- श्री.रेणूकादास वैद्य : दोन महिण्यांनंतर बैठक ठेवावी. दुरूस्त्या समोर येतील. कार्यवाही करता येईल.
- श्री.मुजब खान : अनेक विभागाची माहिती आलेली नाही असे मुख्यलेखा परीक्षक यांनी आताच म्हटले आहे. सन ९९-२००० च्या लेखा परीक्षणानुसार कुणाकडे किती रक्कम आहे व ती वसूल करावयाची आहे. हे संपूर्ण क्लिअर झाल्यानंतर यासाठी वेळ द्यावा संपूर्ण अभ्यास करून यावर निर्णय घेता येईल.
- मा.सभापती : या अहवाला संदर्भात स. सदस्यांच्या काही त्रुट्या निदर्शनास आलेल्या आहेत. सर्व सदस्यांचे एकमत झाले की सन ९९-२००० च्या लेखा परीक्षण अहवाल मंजूरी देण्याचे काम बाकी आहे. या संपूर्ण बाबींचे प्रत्येक वर्षात बघितले तर अनेक त्रुटी दिलेल्या आहे. सन ९९-२००० मधील २२ प्रकरणे प्रलंबीत आहे संबंधीत विभागाने अनुपालन करणे गरजेचे आहे. परंतू आजपर्यंत ते केलेले नाही. यातील अनुपालन हे पृढील वर्षात केलेले असेल. कमी जस्त प्रमाणात होवू शकते. आताच संबंधीत अधिकारी यांनी सांगितले की सहकार्य मिळत नाही. ज्या ज्या त्रुटी राहिलेल्या असतील त्या मुख्यलेखा परीक्षक यांनी ठराविक कालावधीत निराकरण करणे हे त्यांचे कर्तव्य आहे अशी सूचना करण्यात येते. ज्या विभाग प्रमुखाकडून लेखा परीक्षणासाठी माहिती देण्याचे काम होणार नाही त्यांचेवर कार्यवाही होईल. संपूर्ण कार्यवाही झाली असती तर जे भूखंड घोटाला प्रकरण चालू आहे ते झाले नसते. वेळीच लेखा परीक्षण न झाल्यामुळे ह्या सर्व बाबी घडत आहे. सर्व विभाग प्रमुखांना सूचना करण्यात येते की सन ९९ ते २००४ पर्यंतचे वार्षिक अहवाल सर्वांना दिलेले आहे. राहिले असेल तर स. सदस्यांना देण्यात याव्यात अशी सचिव यांना सूचना करतो. लेखा परीक्षण करण्यासाठी विभाग प्रमुखांनी माहिती दिली नाही तर मा.आयुक्त यानी, मुख्यलेखा परीक्षक यांनी लेखी तक्रार केल्यानंतर त्या विभाग प्रमुखांवर त्वरीत कार्यवाही करावी. चार वर्षांच्या लेखा परीक्षण अहवालामध्ये ज्या त्रुट्या राहिलेल्या आहे त्या संबंधी सर्व विभाग प्रमुख यांनी त्यांचेकडे मागविलेली माहिती ही वेळीच मुख्य लेखा परीक्षक यांना द्यावी. व मुख्य लेखा परीक्षक यांनी चार ही

वर्षाचा लेखा परीक्षण अहवाल सादर करावा. दिनांक २८ फेब्रुवारी २००६ रोजी या अहवालावर चर्चा करण्यासाठी बैठक आयोजित केली जईल.

ठराव :

सभागृहात झालेल्या चर्चेनुसार सन १९९९-२००० च्या लेखा परीक्षण अहवालातील आक्षेपांची पुर्तता करण्याकरीता प्रशासनास २८ फेब्रुवारी पर्यंत मुदत देण्यात येते. प्रशासनाने अनुपालन करून अहवाल सादर करावा. त्यावर विचार विनिमय करण्यात येईल असे सर्वानुमते ठरले.

विषय क्र.१६७ :

सन २०००-२००१ च्या लेखा परीक्षण अहवालावर विचार विनिमय करणे.

ठराव :

सभागृहात झालेल्या चर्चेनुसार सन २०००-२००१ च्या लेखा परीक्षण अहवालातील आक्षेपांची पुर्तता करण्याकरीता प्रशासनास २८ फेब्रुवारी पर्यंत मुदत देण्यात येते. प्रशासनाने अनुपालन करून अहवाल सादर करावा. त्यावर विचार विनिमय करण्यात येईल असे सर्वानुमते ठरले.

विषय क्र.१६८ :

सन २००१-२००२ च्या लेखा परीक्षण अहवालावर विचार विनिमय करणे.

ठराव :

सभागृहात झालेल्या चर्चेनुसार सन २००१-२००२ च्या लेखा परीक्षण अहवालातील आक्षेपांची पुर्तता करण्याकरीता प्रशासनास २८ फेब्रुवारी पर्यंत मुदत देण्यात येते. प्रशासनाने अनुपालन करून अहवाल सादर करावा. त्यावर विचार विनिमय करण्यात येईल असे सर्वानुमते ठरले.

संवाद :

श्री.कवरसिंग बैनाडे : बाहेरील वाहनामध्ये महानगरपालिकेच्या पेट्रोल पंपावरून डिजेल भरून जत असेल हे आजनिदर्शनास आलेले आहे अशा किती गाडयामध्ये डिजेल भरून जते याची माहिती दयावी.संबंधीत अधिकारी यांचे वर काय कार्यवाही करणार आहे.

मा.सभापती : अति.शहर अभियंता यांनी खूलासा करावा.

अति.शहर अभियंता : या संदर्भात या विभागातील अधिकारी यांना तेथे जईपर्यंत त्या पेट्रोल पंपावर रिडींगला सिल करण्यास सांगितलेले होते.तसेच गाडी कोणती उभी आहे त्याची पण चौकशी करण्यास सांगितलेले होते. वर्कशॉपला एमएच २० ई ९७९६ ही गाडी उभी होती. ही जेप बिहारीलाल म्हणून वाहन चालक आहे त्यांनी एक वाज्ता गाडी वर्कशॉपला लावलेली होती. दुपारी २.०० वाज्ता संबंधीत कर्मचारी याची मालमत्ता विभागात ड्युटी होती त्यामूळे सदर कर्मचारी हे २.०० वाजेच्या सुमारात गाडी घेवून गेलेले आहे. सकाळी १०.०० वाजेमासूनची रिडींग व जेव्हा सिले केले त्यावेळची रिडींग यामधील फरक हा ९७३ लिटरचा होता. लॉबबूक प्रमाणे ९७३ लिटर डिजेल वाटप झालेले होते. आणखी चौकशी केली असता बाजूला एक व्यक्ती उभे होत त्यांना विचारणा केली असता एक ते दोन लिटर डिजेल बाहेरील गाडीत भरीत असतात असे तो म्हणाला प्रत्यक्षात त्यांनी डिजेल भरतांना बघितलेले नव्हते. परंतू बाहेरील गाडी तेथे वर्कशॉपला उभी करणे योग्य नाही. डिजेल भरले नाही.

श्री.मुजीब खॉन

: मला जेव्हा फोन वरून कळविले त्यावेळी तेथे एक व्यक्ती होते त्यांनी असे म्हटले होते. जेव्हा तेथे अधिकारी गेले तेव्हा संबंधीत व्यक्ती तेथे होते प्रशासनाच्या निर्देशनास आणून देण्याचे काम माझे होते ते केलेले आहे.

मा.सभापती

: अधिकारी यांना खुलासा केला की मालमत्ता अधिकारी यांचे गाडीवर जेवाहन चालक होते त्यांनी तेथे गाडी लावलेली होती.यांत्रिकी विभागात डिजेल भरण्या संदर्भात शंकास्पद काही घटना घडलेली आहे. कोणतेही वाहन जत असतांना तेथे इन्ट्री असते. ज्या वाहनाचे काम महानगरपालिकशी संबंधीत येत नाही अशा वाहनास तेथे प्रवेश नसतो. तर मधे गेलेली गाडी कुणाच्या परवानगीने मधे गेलेली होती. कशासाठी व कुणाच्या मालकीची होती याची संपूर्ण चौकशी ज्यांनी अधिकृत माहिती दिलेली आहे त्या व्यक्तीकडूनही माहिती घेवून जेदोषी असतील त्यांचेवर कार्यवाही करावी.

‘राष्ट्रगीता’नंतर सभा संपल्याचे मा. सभापती यांनी घोषित केले.

नगर सचिव

महानगरपालिका औरंगाबाद